

Muistio keskustelusta 27.6.2019/M-LP

Asia: ed. Juha Mäenpään täysistunnossa 12.6.2019 käyttämä puheenvuoro

Läsnä: puhemies Matti Vanhanen, I varapuhemies Tuula Haatainen, II varapuhemies Juho Eerola, perussuomalaisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Ville Tavio, edustaja Juha Mäenpää, pääsihteeri Maija-Leena Paavola

Pääsihteeri avasi taustaa kokoontumiselle todeten, että puhemiehellä on ollut käytäntönä kutsua edustaja ja tämän edustaman eduskuntaryhmän puheenjohtaja kuultavaksi, jos ao. edustajan toiminnassa on tullut esille perustuslain vakaan ja arvokkaan käyttäytymisen arviointiin liittyviä seikkoja.

Tämä keskustelutilaisuus liittyy ed. Mäenpään hallituksen tiedonantokeskustelussa 12.6.2019 käyttämään puheenvuoroon:

"Arvoisa puhemies! Tuo edustaja Kiljunen sai motivoitua minua niin paljon, että ajattelin käyttää vielä pienen puheenvuoron.

Eikö teistä ole huolestuttavaa, että maahamme tulleet poliittiset turvapaikanhakijat ottavat minuun yhteyttä? He ovat huolissaan tästä hallitsemattomasta invaasiosta, joka Suomeen tuli. Eikö se ole niin kuin jollakin lailla pysähdyttävää, että perussuomalaiseen ottaa Iranista lähtöisin oleva ihminen yhteyttä, ja on huolissaan tästä tilanteesta? Ei minulla ole mitään sitä vastaan, jos tänne Venäjältä tulee joku henkilö. Heidän on tänne helppo sopeutua. Heidän uskontonsa on hyvin meidän uskontomme kaltainen. — Tai jos he tulevat Virosta tai jostakin muualta.

2015 syksyllä Suomeen tuli turvapaikanhakijoita sellaisista maista, joissa on erilainen uskonto kuin meillä, ja joissa uskonnon sisällä on useita haaroja, jolloin eivät keskenäänkään pysty siellä asumaan. 2015 tänne tuli noin 32 000 ihmistä, pääosin samasta uskontokunnasta, mutta hyvin monet heistä erilaisista uskonnon haaroista. Se tulee aiheuttamaan ongelmia. Jos viitsisitte katsoa tuon Seinäjoen arabikevät -dokumentin, se löytyy Yleisradiosta vielä muutaman päivän ajan. Siinä hyvin selkeästi tulee ilmi, kun turvapaikanhakija kertoo, että osa heistä tuli tänne turistiksi, osa raiskaamaan. Tiedän jotain muutakin tuosta dokumentista, mutta kerron nyt vain sen, mitä tässä julkisesti sanon.

Täällä hallitusohjelmassa on yksi hyvä kirjaus. Täällä lukee: "Tehostetaan vieraslaajien torjuntaa sekä lainsäädännöllä että torjuntatoimenpiteiden rahoitusta lisäämällä." Tämä valitettavasti lukee väärässä kohdassa. — Kiitoksia."

Pääsihteeri kertoi, että poliisille on tehty asiasta rikosilmoitus ja että myös hänelle on tullut tiedusteluja siitä, mihin toimiin eduskunnassa aiotaan ryhtyä ed. Mäenpään puheenvuoron johdosta.

Tilaisuudessa haluttiin kuulla ed. Mäenpäältä selvitys asiasta.

Ed. Mäenpää totesi kuunnelleensa keskustelua työhuoneessaan sen jälkeen, kun oli jo poistunut istuntosalista. Ed. Kimmo Kiljusen käyttämä puheenvuoro, jossa tämä oli todennut, että käydyssä keskustelussa perussuomalaiset eivät ole puhuneet muusta kuin maahanmuutosta, jalkapannoista ja turvapaikanhakijoista, oli saanut hänet palaamaan saliin ja osallistumaan keskusteluun (pöytäkirjan mukaan puheenvuoron käytti ed. Gustafsson, ei ed. Kimmo Kiljunen)

Mainitun puheenvuoronsa ed. Mäenpää kertoi käyttäneensä spontaanisti ja ilman papereita. Hän totesi kantavansa vastuun siitä, mitä on sanonut. Siitä hän ei katso olevansa vastuussa, mitä mediassa on jälkeinpäin "rummutettu" ja miten hänen puheenvuoroaan on julkisuudessa tulkittu tai että puheenvuoron johdosta on tehty rikosilmoitus. Salikeskustelu oli ollut rauhallista eikä puhemies, paikalla olleet ministerit (Haavisto ja Ohisalo) tai muutkaan läsnäolijat olleet kiinnittäneet puheen sisältöön huomiota. Asia on noussut julkisuuteen vasta kun professori Scheinin oli nostanut asian esille.

Tuolloin istunnossa johtovuorossa ollut II varapuhemies Eerola totesi, ettei hänen mieleensä tullut, että ed. Mäenpään puheenvuoro olisi ollut asiaton.

I varapuhemies Haatainen totesi ymmärtävänsä tilanteen ja puhemiehen vaikeuden istuntoa johtaessaan välittömästi reagoida sellaisiin edustajien puheenvuoroihin, joiden voidaan tulkita rikkovan perustuslain säännöstä vakaasta ja arvokkaasta käytöksestä. Helpompaa on puuttua sellaiseen puheenvuoroon, joka sisältää esimerkiksi kiro sanoja.

Puhemies Vanhanen totesi, että edustajilla on sananvapaus, jota myös vakaan ja arvokkaan käytöksen vaatimus tukee. Jokaisen edustajan on uskallettava käyttää sananvapauttaan. Puheessa ei kuitenkaan ole sallittua loukata ketään.

Ed. Mäenpää totesi keskustelussa puhuneensa laajasti asioista, jotka kokee itselleen tärkeiksi. Ed. Kimmo Kiljusen kommentti kirvoitti hänet käyttämään kyseisen puheenvuoron (tarkoittanee ed. Gustafssonin ei Kimmo Kiljusen kommenttia;vrt.ptk)

Puheenjohtaja Tavio totesi, että rikosilmoituksen perusteena on ilmeisesti rikoslain säännös kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Perussuomalaiset ovat alun alkaen vastustaneet tätä kriminalisointia. Tavion mukaan riman tulee olla matalammalla sovellettaessa edustajan vakaan ja arvokkaan käytöksen vaatimusta kuin sovellettaessa kyseistä rikoslain kohtaa. Hänen mielestään rikosilmoitusta käytetään tässä politiikan välineenä.

Mäenpää totesi tarkoittaneensa ”vieraslaji” - termillä eri uskontoja, ei eri kansanryhmiä.

Puhemies totesi, että kiertoilmaisujen käyttäminen keskustelussa on hankalaa. Hän toivoi, että jatkossa pidettäisiin kiinni vakaan ja arvokkaan käytöksen vaatimuksesta. Hän ei pitänyt oikeana ed. Mäenpään tapaa käyttää puheessaan ”vieraslaji” - ilmaisua.

Puhemies Vanhanen lisäsi, että syysistuntokauden alkaessa puhemiehistö tulee tarkoin seuraamaan eduskunnan keskustelukulttuuria.